

[Holger Eriksen.]

stre, 3 til de Konservative og 1 til de Radikale. Da Venstre kun havde Krav paa 26 Mandater med de 149 Medlemmer, Folketinget bestaar af, vilde det betyde, at der skulde have været disponeret over 84 Suppleringsmandater, for at de øvrige Partier kunde være blevet repræsenteret i Forhold dertil, og at Folketinget altsaa skulde have været paa 201 Medlemmer plus Færøernes Mandat. Tænker man sig Opstillingskredsene Antal reduceret til 100, samtidig med at der nu skal vælges 169 Medlemmer, vilde det første Spørgsmaal, der meldte sig, blive dette: Vilde man gøre Kredse lige store? Vilde man det, saa blev Landkredse saa kæmpe-mæssige, hvad Omfanget angaar, at det vilde blive uoverkommeligt for Kandidaterne at komme igennem dem under en Valgkamp, og for det andet er det min Opfattelse, at Socialdemokraterne med et System af saadanne lige store Kredse i første Omgang vilde faa flere Mandater, end de havde Krav paa, saaledes at de til Raadighed staaende 69 Suppleringsmandater næppe vilde kunne skabe Retfærdighed. Gjorde man derimod ikke Kredse lige store, vilde Venstre i første Omgang faa for mange Mandater. Det er derfor min Opfattelse, at lige meget hvilke Indvendinger man kan gøre mod Princippet i den gældende Valglov og dermed ogsaa mod Princippet i det foreliggende Lovforslag, kan disse Indvendinger ikke være saa vægtige som de, der kan gøres mod en Valglov, der bygger paa Flertalsvalg i Enkeltmandskredse, heller ikke hvis der dertil knyttes et System af Suppleringsmandater.

Jeg vender mig derefter til Bestemmelserne i det foreliggende Lovforslag, hvis Valgretsbestemmelser jo hidrører fra Grundloven.

Med Hensyn til Valglisternes Affattelse er to Ting vigtige, nemlig at man sikrer alle Vælgere let Adgang til at udøve Valgretten, og at man sikrer sig imod, at nogen kan afgive Stemme paa to forskellige Steder — Valget skulde jo ikke gerne være et Brevdueløb. Hvad det første angaar, betyder Bestemmelse om Oprettelse af en Tilflytterliste ved Siden af Hovedlisten og Tillægslisten et meget væsentligt Fremskridt. Hidtil har der været et ikke ringe Antal Vælgere, som paa Grund af Flytning over længere Distancer har været afskaaret fra at udøve Valgretten. For rige Mennesker betød Rejseomkostningerne naturligvis ingenting, men de fattige havde som Regel aldrig Raad til at betale Rejsen, og

de blev derved sat i Klasse med straffede Personer. Ved Indførelsen af Tilflytterlister vil de altid kunne stemme, hvor de bor, og eventuelle Misbrug er alligevel udelukket. Jeg takker den højtærede Indenrigsminister for denne Bestemmelse saavel som for den Adgang, der er givet for Vælgere, som paa Grund af Arbejde eller offentlige Hverv opholder sig uden for Kommunen, til at afgive Stemme ved Indsendelse af Stemmeseddel.

Med Hensyn til det andet, Sikringen mod, at nogen kan stemme to Steder, har jeg en Henstilling at gøre. Jeg vilde gerne have en Bestemmelse om, at man paa Valglisten skal optage alle, der bor i Kommunen indtil en bestemt Dato. 1. Februar vilde sikkert være passende. Jeg skal give en nærmere Begrundelse derfor. I en stor By som f. Eks. Aarhus tager Valglisternes Udarbejdelse saa lang Tid, at man begynder paa denne Udarbejdelse den nævnte Dato. I Landkommunerne begynder man indtil tre Uger senere. Bor nu en Vælger i Aarhus den 1. Februar, optages han paa Valglisten. Flytter han et Par Dage senere til en nærliggende Landkommune, der først den 15. begynder at udarbejde sin Valgliste, vil han ogsaa blive optaget paa Valglisten der. Jeg ved vel, at det er strafbart, hvis han udøver Valgret begge Steder, men det er dog en Fristelse at sætte den paa-gældende i. Det er derfor nødvendigt med en saadan Skæringsdag.

Man kan indvende imod en saadan Reform, at den Vælger, som er tilflyttet f. Eks. den 15. Februar, afskæres fra at komme paa Hovedlisten, men naturligvis maatte han paa samme Maade som alle andre have Lejlighed til, naar Listerne fremlægges den 1. Marts, ved Klage at blive optaget. Det eneste, man maatte forlange af en saadan Tilflytter, var, at han paa samme Maade som de, der ønsker sig optaget paa Tilflytterlisten, maatte dokumentere, at han var slettet, eller ikke optaget, paa Valglisten i den Kommune, han er flyttet fra.

Man har bevaret Delingen af Amts- og Storkredse i et varierende Antal Opstillingskredse, og det finder jeg er rigtigt. Som det er nu, kan det enkelte Partis Vælgere inden for en Storkreds træde sammen og foretage en direkte Udpegning af deres Kandidat. Slettede man Opstillingskredse, vilde det være umuligt at foretage en saadan direkte Udpegning.

Som det er oplyst, er Mandatfordelingen paa de enkelte Omraader foregaaet efter det samme Princip, som blev